

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 38g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a
articolului 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii
nr. 154-XV din 28 martie 2003
(soluționarea litigiilor de muncă)

CHIȘINĂU

31 martie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, grefier,

Având în vedere sesizarea depusă la 28 martie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 31 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii nr. 154-XV din 28 martie 2003, ridicată de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”, parte în dosarul nr. 2a-4421/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 28 martie 2017 de către completul de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău (Nelea Budăi, Ion Muruianu, Valeri Efros), în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 14 aprilie 2016, Z.C. s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco” (în continuare – SCMC „Valentin Ignatenco”) privind constatarea încălcării dreptului la muncă și repararea prejudiciului.

4. SCMC „Valentin Ignatenco” a formulat în pricina pendinte cerere reconvențională privind constatarea nulității contractului individual de muncă încheiat cu Z.C.

5. Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, din 20 iulie 2016 a fost respinsă cererea reconvențională și a fost admisă parțial acțiunea principală.

6. SCMC „Valentin Ignatenco” a atacat cu apel hotărârea primei instanțe, iar în cadrul procedurii în apel a solicitat ridicarea excepției de

neconstituționalitate a articolului 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii.

7. La 17 martie 2017, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

9. Prevederile relevante ale Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154-XV din 28 martie 2003 (M.O., 2003, nr. 159-162, art. 648) sunt următoarele:

Articolul 10 Drepturile și obligațiile angajatorului

„(1) Angajatorul are dreptul :

a) să încheie, să modifice, să suspende și să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul și în condițiile stabilite de prezentul cod și de alte acte normative;

[...]

d) să tragă salariații la răspundere disciplinară și materială în modul stabilit de prezentul cod și de alte acte normative;

(2) Angajatorul este obligat:

a) să respecte legile și alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective;

b) să respecte clauzele contractelor individuale de muncă;

[...],

Articolul 348 Obiectul jurisdicției muncii

„Jurisdicția muncii are drept obiect soluționarea litigiilor individuale de muncă și conflictelor colective de muncă privind purtarea negocierilor colective, încheierea, executarea, modificarea, suspendarea sau încetarea contractelor colective și individuale de muncă, a convențiilor colective prevăzute de prezentul cod, precum și soluționarea conflictelor colective privind interesele economice, sociale, profesionale și culturale ale salariaților, apărute la diferite niveluri între partenerii sociali.”

Articolul 349

Părțile litigiilor individuale de muncă și părțile conflictelor colective de muncă

„Pot fi părți ale litigiilor individuale de muncă și ale conflictelor colective de muncă:

- a) salariații, precum și orice alte persoane titulare ale unor drepturi și/sau obligații, în temeiul prezentului cod;
  - b) angajatorii persoane fizice și juridice;
- [...],

Articolul 354

Litigiile individuale de muncă

„Se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind:

- a) încheierea contractului individual de muncă;
- b) executarea, modificarea și suspendarea contractului individual de muncă;
- c) încetarea și nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă;
- d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă;
- e) rezultatele concursului;
- f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(1);
- g) neeliberarea în termen a carnetului de muncă, înscrierile incorecte efectuate în acesta;
- h) alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

Articolul 355

Examinarea cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă

„(1) Cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată:

- a) în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său;
- [...],

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul a invocat că prevederile art. 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii condiționează pentru angajator curgerea termenului de prescripție de adresare în instanța de judecată prin termenul de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

11. În acest context, autorul excepției susține că prevederile art. 355 alin. (1) litera a) din Codul muncii contravin articolelor 4, 7, 8, 16, 20, 26 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

12. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

13. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului muncii, ține de competența Curții Constituționale.

14. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către SCMC „Valentin Ignatenco”, parte în dosarul nr. 2a-4421/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

15. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele contestate și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

16. În speță, Curtea reține că autorul excepției pretinde neconstituționalitatea art. 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii potrivit căruia: *cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.*

17. Curtea observă că autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 4, 7, 8, 16, 20, 26 din Constituție.

18. În acest sens, cu referire la invocarea articolelor 4, 7 și 8 din Constituție, Curtea reține că aceste norme constituționale comportă un caracter generic și constituie imperative de ordin general-obligatoriu, care stau la baza oricăror reglementări și nu pot constitui repere individuale și separate.

19. Totodată, Curtea constată că dispozițiile articolului 26 din Constituție nu au incidență în prezenta cauză. Or, textul legal ce face obiectul excepției nu instituie pentru persoană interdicția de a fi asistată de un apărător în cadrul proceselor judiciare și nici de a beneficia de toate garanțiile procesuale privind exercitarea dreptului la apărare.

20. În același timp, cu referire la pretinsa încălcare a articolului 20 din Constituție, care garantează accesul liber la justiție, Curtea constată că norma contestată reglementează termenul în interiorul căruia salariatul urmează să se adreseze în judecată pentru apărarea dreptului său.

21. Curtea reține că norma contestată nu exclude dreptul angajatorului de a se adresa instanței în litigii individuale de muncă.

22. Curtea menționează că, potrivit art.351 din Codul muncii, **organele de jurisdicție a muncii** sunt: (1) comisiile de conciliere (organe extrajudiciare) și (2) *instanțele de judecată*. În același timp, potrivit art. 351 din Codul muncii, cererea de soluționare a litigiului individual de muncă sau a conflictului colectiv de muncă se depune la organul competent de jurisdicție a muncii de partea interesată, printre care, conform art. 349 din Codul muncii, se numără și angajatorul.

23. Mai mult, Curtea constată că, potrivit legislației muncii, interesele angajatorului sunt garantate prin dreptul de a modifica, suspenda, desface contractele individuale de muncă în condițiile legii, inclusiv de a atrage salariatul la răspundere disciplinară, și pe cale de acțiune în instanța de judecată în litigiile privind repararea prejudiciului material cauzat.

24. În contextul celor menționate, Curtea constată lipsa unei legături de cauzalitate între norma contestată și alegațiile de neconstituționalitate invocate. Prin urmare, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. d) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 355 alineatul (1) litera a) din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154-XV din 28 martie 2003, ridicată de Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”, parte în dosarul nr. 2a-4421/16, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 31 martie 2017
DCC nr. 28
Dosarul nr. 38g/2017